

Učební úloha založená na práci s textem:

Téma učební úlohy: Ochrana přírody – chráněné druhy živočichů

Zařazení v rámci RVP: Člověk a jeho svět – tematický okruh Rozmanitost přírody.

Cílová skupina: IV. ročník

Zařazení v rámci tématu: Induktivní vyvození podstaty ochrany ohrožených druhů organismů.

Cíl: Žák popíše životní projevy vlhy pestré.

Pomůcky: pracovní list VLHA PESTRÁ VE TVAROŽNÉ

Postup:

- 1) Učitel se zeptá žáků, jestli ví o nějakém vzácném a ohroženém živočichovi, který žije na území Tvarožné. Navede žáky na vlhu pestrou. Sdělí jim, že by bylo dobré, když už takového neobvyklého ptáka v obci máme, abychom se o něm něco dozvěděli.
- 2) Žáci pracují samostatně nebo ve dvojicích s textem.
- 3) Učitel vyzve žáky, aby pomocí fotografií popsali život vlhy pestré.
- 4) Učitel rozdá žákům/dvojicím žáků lístky s pojmy, které jsou v textu zvýrazněny tučně. Úkolem žáků je vymyslet takovou otázku, aby odpovědí byl pojem na lístku. (vlastní text jim pomáhá dohledat kontext svého pojmu).
- 5) Následně učitel vyvolává jednotlivé žáky/dvojice. Ti přečtou svou otázku a ostatní žáci odpovídají.
- 6) Otázky pro žáky: Proč si myslíte, že se vlze pestré líbí právě u nás ve Tvarožné? (vhodné hnízdiště, dostatek potravy). Proč vlha nemůže sídlit jen tak kdekoli v ČR? Chybí ji potrava nebo hnízdiště? (vhodné hliněné stěny). Učitel vysvětlí žákům, že právě díky činnosti má vlha v krajině jen mámo příležitostí k hnízdění. To je také důvodem ochrany vlhy pestré.

Pracovní list – Vlhy pestré ve Tvarožné

- 1) Přečti si text o vlze pestré a prohlédni si fotografie vlhy pestré.
- 2) Doplň do textu čísla fotografií tak, aby ilustrovaly popisovanou situaci.

Přímo u nás ve Tvarožné se mimo běžných volně žijících a domácích živočichů můžeme setkat také s druhy ohroženými. Jedním z nich je vzácný pták, vlha pestrá, která je řazena mezi **silně ohrožené druhy**.

Vlha pestrá je pták o něco málo větší než kos, od zobáku po ocas měří okolo 27 cm. Svůj druhový přívlastek „**pestrá**“ dostala podle svého výrazného zbarvení. Jedná se totiž o jednoho z nejpestřejších ptáků, se kterým se můžeme u nás setkat ve volné přírodě. (obr. __)

Vlhu pestrou je možné pozorovat na území České republiky především na jižní Moravě. Má ráda otevřenou krajinu s **loukami a mokřady**, která je jen málo porostlá stromy a keři. V takové krajině je totiž velké množství hmyzu, jako jsou např. **včely, sršni, motýli, vážky** a další, kteří jsou potravou vlhy. Vlhy jsou vynikající letci a svou **potravu loví v letu**. (obr. __)

Druhou podmínkou pro výskyt vlhy pestré je vhodné hnízdiště. Vlhy si budují v **hlinitém nebo písčitém břehu noru** dlouhou až dva metry. Na konci této nory mají své hnízdo. Vlhy se usadí jen tam, kde je možné vybudovat hnízdo. Na příhodných místech budují vlhy **kolonie**, kde žije hned několik párů. (obr. __)

Vlhy k nám přilétají z Afriky, tedy jižní polokoule, **v polovině května**. Ihned po návratu vytvoří páry a kladou 4 až 6 vajíček, ze kterých se po třech týdnech vylíhnou mláďata. Ta pak společně krmí oba rodiče další tři týdny. Když ptáčata povyroستou, čekají na potravu u otvoru do nory. (obr. __) V příkrmování pokračují ještě několik dní poté, co ptáčata vyletí z hnízda.

Velkým nebezpečím pro vlhy jsou **hadi a lasičky**. Pokud se dostanou do hnízda vlh, sežerou všechna vajíčka či mláďata, která tam najdou. (obr. __)

Koncem srpna se vlhy opět vydají na cestu na jižní polokouli. V Africe nestaví hnízda a pohybují se v hejnech. (obr. __)

